

Zakład Lasów Poznańskich

Znak sprawy: ZLP/D/5144/01/24/

Szanowni Państwo
Członkinie i Członkowie
Zespołu ds. lasów
o wiodącej funkcji
społecznej wokół miasta
Poznań

Poznań, dn. 30.09.2024 r.

Przed nami praca nad wyznaczeniem obszarów leśnych o wiodących funkcjach społecznych. Po wysłuchaniu dotychczasowych wystąpień, pragnę przedstawić Państwu przemyslenia w przedmiotowym zakresie.

W opinii Zakładu Lasów Poznańskich, specjalistycznej jednostki Urzędu Miasta Poznania, administrującej lasami komunalnymi w granicach miasta, wszystkie lasy w granicach miasta Poznania bez względu na właściciela powinny być zarządzane według jednakowych zasad, które polegają na realizacji pozaprodukcyjnych funkcji lasów, dotyczy to również lasów wyłączonych z ogólnego dostępu (tereny ujęć wody, wojskowe), ponieważ pełnią ekosystemowe funkcje regulacyjne. Lasy komunalne (samorządowe) miasta Poznania w całości są zaliczone do gospodarstwa specjalnego pełniącego funkcje pozaprodukcyjne: społeczne i ochronne, co określono w obowiązującym planie urządzenia lasu i wytycznych dotyczących gospodarowania lasami komunalnymi miasta Poznania (Zarządzenie Prezydenta Miasta Poznania Nr 183/2012/P z dnia 19.03.2012 r. oraz 863/2021/P z dnia 17 listopada 2021r.). Wytyczne powstały we współpracy z Katedrą Urządzania Lasu Uniwersytetu Przyrodniczego/Akademią Rolniczą i szerokim gronem specjalistów, naukowców i samorządowców. Jednakże należy zwrócić uwagę, że wprowadzenie takich zmian było możliwe ze względu na inną strukturę organizacyjną samorządowego zakładu budżetowego, który jest częściowo dotowany z budżetu miasta od Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, które są samofinansującą strukturą organizacyjną. Nie ma wątpliwości, że miasto Poznań będące miastem wojewódzkim jest najbardziej zaludnionym obszarem, gdzie ekosystemowe funkcje lasu, szczególnie te regulacyjne i kulturowe są funkcjami priorytetowymi wpływającymi na poprawę komfort życia mieszkańców. Potrzebę zmiany dotychczasowego podejścia do gospodarki w lasach Skarbu Państwa w administracji Lasów Państwowych wyrażono uchwałą Rady Miasta Poznania nr NR LVIII/1068/VIII/2022 z dnia 18 stycznia 2022 r. w sprawie wyznaczenia kierunków działania dla Prezydenta Miasta Poznania na rzecz zabezpieczenia lasów ochronnych dla miasta przed użytkowaniem rębny.

W związku podjętą uchwałą specjalistyczne jednostki Urzędu Miasta Poznania: Wydział Klimatu i Środowiska oraz Zakład Lasów Poznańskich czynnie uczestniczył w licznych spotkaniach organizowanych przez Regionalną Dyрекję Lasów Poznańskich z lokalnymi nadleśnictwami w celu modyfikacji przyjętych zabiegów gospodarczych.

Chciałbym zwrócić szczególną uwagę na prognozy demograficzne (Sytuacja demograficzna województwa wielkopolskiego w 2023 r., Urząd Statystyczny w Poznaniu) przewidujące trend spadkowy liczby ludności w Poznaniu, z trendem wzrostu liczby osób starszych, które potrzebują zwiększonych usług kulturowych i regulacyjnych szczególnie w zakresie tzw. "Zielonego leczenia" by nie zapadać na choroby cywilizacyjne i sprawniej

przechodzić rekonwalescencje. Jednocześnie prognozy demograficzne wskazują wzrost ludności w powiecie poznańskim, co potwierdza ogólnoświatowy trend kumulacji ludności w aglomeracjach miejskich, dlatego w celu przystosowaniu tych terenów do realizacji zwiększonych funkcji pozaprodukcyjnych należy wyznaczyć możliwie największą powierzchnię lasów społecznych dla przyszłych pokoleń, które będą osiedlać się i rozwijać na tym obszarze.

W odniesieniu do przedstawionych sposobów gospodarowania lasami społecznymi należy podejść indywidualnie. Przy wyborze sposobu zagospodarowania należy mieć na uwadze prognozy zmian optimum klimatycznego głównych gatunków lasotwórczych Europy, szczególnie sosny zwyczajnej (Dyderski MK, Paż S, Frelich LE, Jagodziński AM. How much does climate change threaten European forest tree species distributions?. Glob Change Biol. 2018;24:1150–1163. <https://doi.org/10.1111/gcb.13925>).

Przyjęcie wariantu pierwszego polegającego na wyłączeniu z użytkowania może być trudne do realizacji a dopuszczalne wyjątki mogą stanowić znaczny procent wszystkich drzewostanów, szczególnie zbiorowisk zastępczych, gdzie w niższych warstwach lasu w dużym procencie występuje czeremcha amerykańska bądź inne gatunki inwazyjne, ponadto w przypadku wystąpienia rozpadu drzewostanów związanego ze zmianą klimatu. W tych zbiorowiskach należy przystąpić do przebudowy i przyjęcia wariantu modyfikacji gospodarki leśnej, uwzględniającej zmiany optimum klimatycznego gatunków drzew, by powstały drzewostany zgodne z potencjałem siedliskowym, wielogatunkowe i różnowiekowe o możliwie maksymalnie zróżnicowanej puli genetycznej.

W związku z powyższym zmiana prowadzenia gospodarki leśnej w aglomeracji poznańskiej jest konieczna dla poprawy komfortu życia mieszkańców, których będzie przybywało, jednocześnie należy podejmować również czynne działania adaptacyjne do zmiany klimatu tak aby nie doprowadzić do wielkopowierzchniowego rozpadu drzewostanów i zwiększenia udziału gatunków obcych inwazyjnych które prowadzą do zmniejszenia bioróżnorodności.

Z poważaniem
Dyrektor Zakładu Lasów Poznańskich

Otrzymują:

1. Adresat: członkowie Zespołu ds. lasów społecznym na skrzynkę e-mail
2. a/a

POZnań*